

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

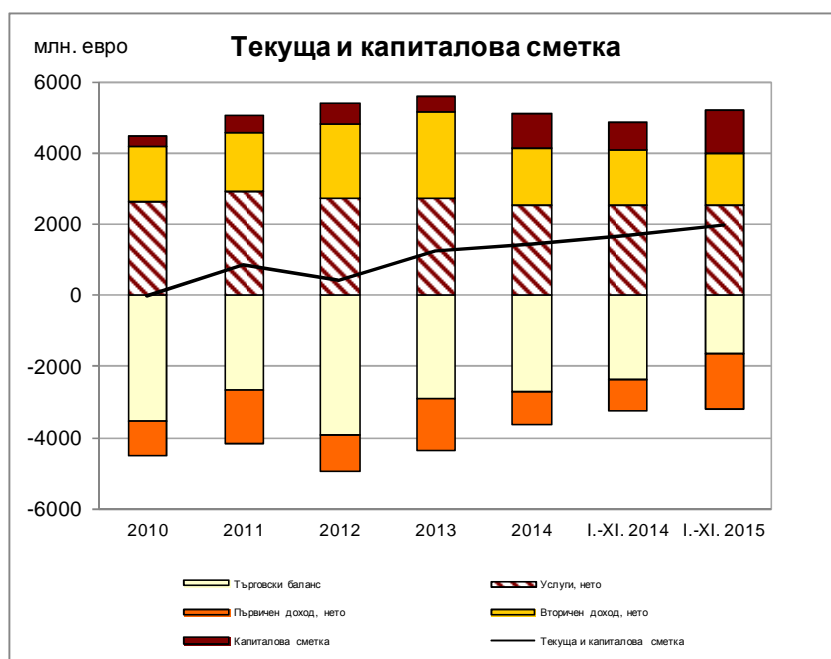
18 януари 2016 г.

12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹
Ноември 2015 г.

Текущата и капиталова сметка е отрицателна и възлиза на 133.3 млн. евро при излишък от 215.7 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. **текущата и капиталовата сметка** е положителна и възлиза на 1997 млн. евро (4.5% от БВП²) при излишък от 1658.6 млн. евро (3.9% от БВП) за януари – ноември 2014 г.

За ноември 2015 г. салдото по **текущата сметка** е отрицателно и възлиза на 289.7 млн. евро (при дефицит от 85.6 млн. евро за ноември 2014 г.). За януари – ноември 2015 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 789.5 млн. евро (1.8% от БВП) при излишък от 849 млн. евро (2% от БВП) за януари – ноември 2014 г.

Търговското салдо за ноември 2015 г. е отрицателно в размер на 267.2 млн. евро при дефицит от 152.1 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. **търговското салдо** е отрицателно в размер на 1645.7 млн. евро

¹ Данни от стандартното представяне на платежния баланс, съставен съгласно шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*. Данните са предварителни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за октомври 2015 г. са ревизирани. С отчета за декември 2015 г. ще бъдат направени ревизии на данните за ноември 2015 г.

² При БВП в размер на 44 624 млн. евро за 2015 г. (прогноза на БНБ) и 42 750.3 млн. евро за 2014 г. (данни на НСИ от 02.10.2015 г. съгласно ЕСС 2010).

(3.7% от БВП) при дефицит от 2365 млн. евро (5.5% от БВП) за същия период на 2014 г.³

Износът е 1953.6 млн. евро за ноември 2015 г., като се повишава със 75.6 млн. евро (4%) в сравнение с този за ноември 2014 г. (1878 млн. евро). За януари – ноември 2015 г. **износът** е 20528.3 млн. евро, като нараства с 1180 млн. евро (6.1%) в сравнение с този за същия период на 2014 г. (19 348.3 млн. евро). Износът за януари – ноември 2014 г. намалява на годишна база с 1.7%.

Вносът за ноември 2015 г. е 2220.7 млн. евро, като нараства със 190.7 млн. евро (9.4%) спрямо ноември 2014 г. (2030 млн. евро). За януари – ноември 2015 г. **вносът** е 22174 млн. евро, като нараства с 460.7 млн. евро (2.1%) спрямо същия период на 2014 г. (21 713.4 млн. евро). Вносът за януари – ноември 2014 г. намалява на годишна база с 2.2%.

Салдото по **услугите** е положително в размер на 34.7 млн. евро при положително салдо от 59 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. салдото е положително в размер на 2529.4 млн. евро (5.7% от БВП) при положително салдо от 2538.9 млн. евро (5.9% от БВП) за януари – ноември 2014 г.

Салдото по статия **Първичен доход** (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за ноември 2015 г. е отрицателно в размер на 12.6 млн. евро при отрицателно салдо от 67.4 млн. евро за ноември 2014 г.⁴ За януари – ноември 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1574.7 млн. евро (3.5% от БВП) при отрицателно салдо от 858.3 млн. евро (2% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Вторичен доход** (която отразява преразпределението на доход) е отрицателно в размер на 44.6 млн. евро при положително салдо от 74.9 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. салдото е положително в размер на 1480.4 млн. евро (3.3% от БВП) при положително салдо от 1533.4 млн. евро (3.6% от БВП) за същия период на 2014 г.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 156.4 млн. евро при положителна стойност от 301.2 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. капиталовата сметка е положителна – 1207.6 млн. евро (2.7% от БВП), при положителна стойност от 809.6 млн. евро (1.9% от БВП) за януари – ноември 2014 г.

Финансовата сметка за ноември 2015 г. е положителна в размер на 87 млн. евро при отрицателна стойност от 61.7 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. **финансовата сметка** е положителна – 2673.6 млн. евро (6% от БВП), при положителна стойност от 375 млн. евро (0.9% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Преки инвестиции**, представена съгласно изискванията на шестото издание на *Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*, е отрицателно в размер на 50.3 млн. евро при отрицателно салдо от 248.3 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1447.7 млн. евро (3.2% от БВП) при отрицателно салдо от 786.9 млн. евро (1.8% от БВП) за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – активи се увеличават с 52 млн. евро при намаление от 44.3 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. те намаляват с 31.3 млн. евро при увеличение от 486.8 млн. евро за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – пасиви нарастват със 102.3 млн. евро при ръст от 204.1 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. те нарастват с 1416.4 млн. евро при увеличение с 1273.8 млн. евро за януари – ноември 2014 г.

³ С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

⁴ Предварителните данни ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията.

В съответствие с *принципа на първоначалната посока на инвестицията* преките чуждестранни инвестиции в страната за ноември 2015 г. възлизат на 96.7 млн. евро (при 218.8 млн. евро за ноември 2014 г.). За януари – ноември 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 1467 млн. евро (при 1216.4 млн. евро за януари – ноември 2014 г.).

Преките инвестиции в чужбина за ноември нарастват с 46.3 млн. евро (при понижение с 29.6 млн. евро за ноември 2014 г.). За януари – ноември 2015 г. преките инвестиции в чужбина нарастват с 19.3 млн. евро (при нарастване от 429.4 млн. евро за януари – ноември 2014 г.).

По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението *Преки инвестиции (януари – ноември 2015 г.)* на публикацията *Платежен баланс*, а серия от данни – в таблица 10 - *Преки инвестиции* на публикацията.

Салдото по статия *Портфейлни инвестиции* е отрицателно в размер на 17.6 млн. евро при отрицателна стойност от 10.5 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1261.2 млн. евро (2.8% от БВП) при отрицателно салдо от 1274.5 млн. евро (3% от БВП) за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – активи за ноември 2015 г. намаляват със 17 млн. евро при увеличение с 80 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. те се понижават с 662.3 млн. евро при нарастване с 270.5 млн. евро за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви за ноември 2015 г. се увеличават с 0.5 млн. евро при увеличение с 90.5 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* се повишават с 598.9 млн. евро при увеличение с 1545 млн. евро за същия период на 2014 г.

Салдото по статия *Други инвестиции* е отрицателно в размер на 255.4 млн. евро при отрицателно салдо от 246.2 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. салдото е положително в размер на 1287.5 млн. евро (2.9% от БВП) при положително салдо от 986.7 млн. евро (2.3% от БВП) за януари – ноември 2014 г.

Други инвестиции – активи намаляват с 209 млн. евро при понижение с 380.6 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. те се понижават с 1265 млн. евро при ръст в размер на 786.8 млн. евро за същия период на 2014 г.

Други инвестиции – пасиви за ноември 2015 г. се увеличават с 46.4 млн. евро при намаление със 134.4 млн. евро за ноември 2014 г.³ За януари – ноември 2015 г. те намаляват с 2552.5 млн. евро при понижение със 199.9 млн. евро за същия период на 2014 г.

*Резервните активи на БНБ*⁵ се повишават с 386.4 млн. евро при увеличение с 446.1 млн. евро за ноември 2014 г. За януари – ноември 2015 г. те нарастват с 4048.2 млн. евро (9.1% от БВП) при увеличение от 1423 млн. евро (3.3% от БВП) за същия период на 2014 г.

Статия *Грешки и пропуски, нето* е положителна в размер на 220.3 млн. евро при отрицателна стойност от 277.3 млн. евро за ноември 2014 г. По предварителни данни за януари – ноември 2015 г. статията е положителна в размер на 676.6 млн. евро (1.5% от БВП) при отрицателна стойност от 1283.6 млн. евро (3% от БВП) за същия период на 2014 г.

⁵ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ
СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ*

Приложение 1

(млн. евро)

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	ноември.14	ноември.15	Промяна	31.11.2014	31.11.2015	31.11.2014	31.11.2015
Текуща и капиталова сметка	215.7	-133.3	-349.0	1658.6	1997.0	1378.5	1793.3
Текуща сметка ¹	-85.6	-289.7	-204.1	849.0	789.5	545.3	435.7
Текуща сметка: кредит	2440.3	2409.9	-30.4	28580.8	29998.3	30773.2	32335.3
Текуща сметка: дебит	2525.8	2699.6	173.8	27731.8	29208.8	30227.9	31899.5
Стоки и услуги, нето	-93.1	-232.5	-139.4	173.9	883.8	-153.7	505.3
Стоки и услуги: кредит	2252.6	2220.7	-32.0	25669.3	26910.4	27603.6	29006.3
Стоки и услуги: дебит	2345.7	2453.2	107.4	25495.4	26026.6	27757.3	28501.1
Търговски баланс ²	-152.1	-267.2	-115.1	-2365.0	-1645.7	-2749.0	-2015.3
Стоки: кредит	1878.0	1953.6	75.6	19348.3	20528.3	20866.6	22196.5
Стоки: дебит	2030.0	2220.7	190.7	21713.4	22174.0	23615.6	24211.8
Услуги, нето	59.0	34.7	-24.3	2538.9	2529.4	2595.3	2520.5
Услуги: кредит	374.7	267.1	-107.6	6320.9	6382.1	6737.0	6809.8
Производствени услуги с материали за влагане, притежавани от други	12.3	-1.5	-13.8	247.9	259.7	332.6	273.1
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	3.3	3.3	0.0	60.5	67.3	62.0	79.9
Транспорт ³	100.8	52.7	-48.1	1501.0	1438.3	1571.1	1531.4
Пътувания ⁴	108.7	110.1	1.4	2875.5	2766.9	2974.1	2871.6
Други услуги ⁵	149.5	102.5	-47.0	1636.0	1849.8	1797.1	2053.7
Услуги: дебит	315.7	232.4	-83.3	3782.0	3852.6	4141.7	4289.2
Производствени услуги с материали за влагане, притежавани от други	2.6	1.9	-0.7	36.8	35.5	110.6	41.3
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	3.4	3.4	0.0	40.9	46.8	43.0	53.9
Транспорт ³	120.7	80.5	-40.2	1413.2	1383.0	1487.6	1515.3
Пътувания ⁴	60.6	68.5	8.0	845.6	941.3	892.5	999.1
Други услуги ⁵	128.3	78.0	-50.3	1445.5	1446.0	1607.9	1679.5
Първичен доход, нето	-67.4	-12.6	54.8	-858.3	-1574.7	-962.9	-1632.2
Първичен доход: кредит	65.0	78.5	13.5	825.6	866.7	888.1	926.6
Компенсации на наетите	32.1	36.9	4.8	417.0	470.7	438.1	494.0
Инвестиционен доход	30.6	37.4	6.9	399.2	382.3	438.9	418.2
Друг първичен доход	2.4	4.1	1.7	9.4	13.8	11.1	14.4
Първичен доход: дебит	132.4	91.1	-41.3	1683.9	2441.4	1851.0	2558.8
Компенсация на наетите	0.6	0.9	0.2	10.5	8.9	12.4	10.9
Инвестиционен доход	131.2	89.8	-41.4	1657.6	2423.0	1821.7	2536.8
Друг първичен доход	0.6	0.4	-0.2	15.8	9.5	16.9	11.1
Вторичен доход, нето	74.9	-44.6	-119.5	1533.4	1480.4	1661.9	1562.6
Вторичен доход: кредит	122.6	110.8	-11.8	2086.0	2221.2	2281.5	2402.3
Държавно управление	51.7	37.8	-13.9	1201.5	1308.2	1324.6	1415.1
Други сектори	70.9	73.0	2.0	884.4	912.9	956.9	987.2
Вторичен доход: дебит	47.7	155.3	107.6	552.6	740.7	619.6	839.7
Държавно управление	42.2	146.9	104.6	479.5	657.2	543.4	744.4
Други сектори	5.5	8.5	3.0	73.0	83.5	76.2	95.3
Капиталова сметка ^{1,6}	301.2	156.4	-144.9	809.6	1207.6	833.2	1357.6
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, нето ⁵	10.2	-17.0	-27.2	1.7	121.6	-1.8	82.4
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, кредит	22.1	13.9	-8.2	147.3	194.7	148.3	203.8
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, дебит	11.9	2.3	-9.7	145.6	73.1	150.2	121.5
Капиталови трансфери, нето	291.1	144.7	-146.3	807.8	1085.9	835.0	1275.2
Капиталови трансфери, кредит	291.1	144.7	-146.4	856.5	1092.4	883.9	1281.7
Капиталови трансфери, дебит	0.1	0.0	-0.1	48.7	6.5	48.9	6.5
Финансова сметка ^{1,6}	-61.7	87.0	148.7	375.0	2673.6	224.4	2481.6
Финансова сметка: активи	98.6	236.3	137.7	2993.9	2136.4	2965.0	3186.2
Финансова сметка: пасиви	160.2	149.3	-10.9	2618.9	-537.2	2740.6	704.5
Преки инвестиции, нето ⁷	-248.3	-50.3	198.0	-786.9	-1447.7	-608.7	-1496.7
Преки инвестиции, активи ⁸	-44.3	52.0	96.3	486.8	-31.3	506.6	132.2
Преки инвестиции, пасиви ^{9,10}	204.1	102.3	-101.7	1273.8	1416.4	1115.3	1628.9

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	ноември.14	ноември.15	Промяна	31.11.2014	31.11.2015	31.11.2014	31.11.2015
Портфейлни инвестиции, нето	-10.5	-17.6	-7.0	-1274.5	-1261.2	-1176.8	-1198.9
Портфейлни инвестиции: активи ¹¹	80.0	-17.0	-97.0	270.5	-662.3	384.2	-603.3
Портфейлни инвестиции: пасиви	90.5	0.5	-90.0	1545.0	598.9	1561.0	595.6
Финансови деривати, нето	-2.6	23.9	26.5	26.7	46.8	26.8	63.3
Други инвестиции, нето	-246.2	-255.4	-9.1	986.7	1287.5	357.6	678.4
Други инвестиции: активи ⁸	-380.6	-209.0	171.7	786.8	-1265.0	421.9	-841.6
Други инвестиции: пасиви ^{9, 10}	-134.4	46.4	180.8	-199.9	-2552.5	64.3	-1520.0
Резервни активи на БНБ ¹²	446.1	386.4	-59.6	1423.0	4048.2	1625.4	4435.5
Монетарно злато	0.2	0.6	0.3	2.1	3.9	2.2	4.3
Специални права на тираж	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0
Резервна позиция в МВФ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други резервни активи	445.8	385.9	-60.0	1420.9	4044.3	1623.2	4431.2
Балансиращи статии:							
Салдо по текущата и капиталовата сметки	215.7	-133.3	-349.0	1658.6	1997.0	1378.5	1793.3
Салдо по финансовата сметка	-61.7	87.0	148.7	375.0	2673.6	224.4	2481.6
Нето грешки и пропуски ¹³	-277.3	220.3	497.7	-1283.6	676.6	-1154.1	688.4
Допълнителна информация ¹⁴							
Преки инвестиции в чужбина	-29.6	46.3	75.9	429.4	19.3	444.2	39.2
Преки инвестиции в България	218.8	96.7	-122.1	1216.4	1467.0	1052.9	1536.0

* Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ.

¹ Предварителни данни към 18 януари 2016 г. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за декември 2015 г. и ревизия на данните за октомври 2015 г. предстои да бъдат публикувани на 17 февруари 2016 г. Данните за октомври 2015 г. са ревизирани.

² За 2015 г. - предварителни данни на НСИ и БНБ. Данните са съставени, съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

³ Оценки по методология на БНБ и НСИ.

⁴ Оценки по методология на БНБ. Данните се базират на информацията от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по време на едно пътуване.

⁵ По данни, получени от банките и директното отчитане на услуги от предприятията.

⁶ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният - съответно увеличение на активи или пасиви.

⁷ Данни, съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и от фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенцията за приватизация и др. Данните за 2014 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

⁸ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

⁹ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁰ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹¹ На база на данни от банките, други небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове.

¹² Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СИП) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) - намаление.

¹³ Размерът на статия *Нети грешки и пропуски* показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

¹⁴ Данните са съставени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията.